

ZDRAVNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE**LIST
ZDRAVNIKA SEKUNDARIJA**_____
ime in priimek_____
naslov_____
promoviral (kraj in datum)

Št. _____

žig

Datum izdaje

Predsednik Zdravniške
zbornice Slovenije**1. Vsebina, trajanje in organizacija sekundarijata**

Sekundarijat traja skupno dve leti. Prvih 6 mesecev opravlja sekundarij delo na področju urgentne medicine, katerega program predpisuje Ministrstvo za zdravstvo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 59/92). Razpored tega dela sekundarijata po delovnih enotah, seznam znanj in opravljenih nujnih zdravniških ukrepov so opredeljeni v Listu zdravnika pripravnika. Sekundarijat po končanem programu urgentne medicine je sestavljen iz obveznega in izbirnega dela.

Sekundarijat po uspešno opravljenem delu s področja urgentne medicine obvezno poteka na oddelkih naslednjih strokovnih področij in v trajanju:

- interna medicina (v okviru katere je infektologija 1 do 2 meseca)	8 mesecev
- kirurgija	4 mesece

Izbirni del lahko obsega kateregakoli izmed zgoraj naštetih področij ali enega ali več izmed spodaj naštetih, v poljubnem trajanju, vendar najmanj 1 mesec:

- anesteziologija z reanimatologijo,
- dermatologija,
- fizikalna medicina in rehabilitacija,
- nevrologija,
- okulistika,
- onkologija,
- ortopedija,
- otorinolaringologija,
- pediatrija
- ali
- psihiatrija
- ali
- ginekologija s porodništvom.

Posamezni sklopi lahko tako trajajo največ:

Sklop	Najdaljše Trajanje
interna medicina z infektologijo	14 mesecev
kirurgija	8 mesecev
psihatrija	8 mesecev
pediatrija	8 mesecev
ginekologija	8 mesecev
anesteziologija	6 mesecev
dermatologija	6 mesecev
fizikalna medicina in rehabilitacija	6 mesecev
nevrologija	6 mesecev
okulistika	6 mesecev
onkologija	6 mesecev
ortopedija	6 mesecev
otorinolaringologija	6 mesecev

2. Svojevredna znanja in veščine po sklopih

2.1. Interna medicina z infektologijo

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja iz interne medicine z infektologijo:

obvladati mora ukrepe pri naslednjih urgentnih stanjih s področja interne medicine:

- zastoju srca in dihanja,
- nezavestnem bolniku,
- miokardnem infarktu,
- akutni dihalni stiski,
- krvavitvi iz prebavil,
- zastrupitvah,
- vseh vrstah šoka,
- krčih,
- podhladitvi in pregretju,

poznati mora diferencialno diagnostiko in smiselno ukrepanje pri naslednjih simptomih in znamenjih:

- bolečinah različnih lokalizacij,
- vrtoglavici in sinkopi,
- krčih,
- parezah in paralizah,
- motnjah ritma,
- srčnih šumih,
- kašlju,
- dispneji in motnjah dihanja,
- zvečani in zmanjšani telesni temperaturi,
- disfagijah,
- motnjah prebave (obstipaciji in driski),
- zlatenici,
- krvavitvah iz prebavil, hemoptizi in hematuriji,
- hemoraški diatezi,
- hropenju v prsih in stridorju,
- pri kožnih spremembah, sumljivih za internistično bolezen,
- oteklinah okončin, sklepov in drugih delov telesa,
- nenadni oslabelosti in izčrpanosti,

- cianozi,
- deliriju in drugih vedenjskih motnjah,

poznati mora diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev in osnovno oceno delovne sposobnosti pri naslednjih stanjih:

- sladkorni bolezni,
- boleznih ščitnice,
- dislipidemijah,
- različnih vrstah anemij,
- vnetjih centralnega in perifernega živčevja,
- venski insuficienci spodnjih okončin,
- globoki venski trombozi in tromboflebitisu,
- arterijski hipertenziji,
- perikarditisu, endokarditisu in miokarditisu,
- srčnem infarktu,
- najpogostejših motnjah srčnega ritma,
- srčnem popuščanju,
- tuberkulozi,
- obstruktivni pljučni bolezni,
- vnetjih zgornjih in spodnjih dihal,
- ulkusni bolezni,
- vnetju črevesja,
- boleznih tankega in debelega črevesa,
- kroničnih hepatopatijah in vnetjih jeter in žolčnika,
- kroničnem in akutnem pankreatitisu,
- vnetjih sečil,
- ledvični insuficienci,
- sepsah,
- nalezljivih okužbah, ki jih povzročajo bakterije, virusi in paraziti,
- okužbah pri imunosuprimiranih bolnikih,
- okužbah s HIV,
- obvladati mora indikacije za zdravljenje s posameznimi antibiotiki in protivirusnimi substancami,
- stranskih učinkih zdravil,
- vnetjih kože in podkožja,

poznati mora ukrepe za preprečevanje ter zgodnjo diagnostiko:

- vnetnih revmatičnih bolezni,
- najpogostnejših bolezni lokomotorne aparata,
- revmatične vročine,
- bakterijskega endokarditisa,
- globoke venske tromboze,
- tuberkuloze,
- ateroskleroze,
- ledvične insuficiencie,
- malignih obolenj,
- aidsa,

poznati mora:

- epidemiologijo infekcijskih bolezni otrok in odraslih v Sloveniji,
- osnove imunoprofilakse infekcijskih bolezni,
- načela preprečevanja infekcijskih bolezni, vključno s poznavanjem zakona o infekcijskih boleznih,
- interpretirati mora znati naslednje diagnostične preiskave:
- osnovne laboratorijske izvide,

- osnovne radiološke preiskave, CT, NMR,
- elektrokardiogram,
- ultrazvok,
- spirogram,
- rezultate seroloških testov,
- rezultate mikrobioloških in imunoloških preiskav,
- antibiogram.

Zdravnik sekundarij mora na področju interne medicine z infektologijo obvladati naslednje veščine:

- jemanje internistične anamneze,
- izvedba internističnega statusa,
- intradermalno, subkutano, intramuskularno in intravensko injiciranje,
- tehnike punkcije (venska, arterijska, plevralna, lumbalna, abdominalna),
- punkcije sklepa, burz in dajanje injekcij pri zunajsklepem degenerativnem in vnetnem revmatizmu,
- vstavev venskega katetra v periferno in centralno veno,
- nastavitev infuzije,
- kateterizacija mehurja pri moškem in pri ženski,
- nazogastrična intubacija in izpiranje želodca,
- endotrahealna intubacija,
- kardiorespiratorna reanimacija,
- snemanje in interpretacija EKG,
- odvzem kužnih materialov za izolacijo povzročiteljev.

Priporočena literatura:

- Wilson JD, Braunwald E, Isselbacher KJ, Petersdorf RG, Martin JB, Fauci AS, Root RK, eds. Harrison's principles of internal medicine. New York: McGraw-Hill, 1994,
- Kumar PJ, Clark ML, eds. Clinical Medicine. London, Bailliere Tindall, 1990,
- Kocijančič A, Mrevlje F, eds. Interna medicina. Ljubljana: EWO, Državna založba Slovenije, 1993
- Keber D, ed. Zdravljenje notranjih bolezni: algoritmi odločanja in ukrepanja. Ljubljana: Med Razgl, 1993
- Keber D, ed. Razpoznavanje notranjih bolezni: diagnostični algoritmi. Ljubljana: Med Razgl, 1994
- MaroltGomišček M, RadšelMedvešček A. Infekcijske bolezni. Ljubljana: Tangram, 1993
- HrenVencelj H. Možnosti laboratorijske diagnostike mikrobnih povzročiteljev bolezni.
- MaroltGomišček M. Antibiotiki v vsakdanji praksi.

2.2. Kirurgija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja iz kirurgije:

obvladati mora diagnostiko, triažo ter ukrepe pri urgentnih stanjih s področja kirurgije:

- zastoju srca in dihanja,
- nezavestnem bolniku,
- šoku,
- poškodbah,
- drugih akutnih in življenjsko nevarnih stanjih s področja kirurgije

poznati diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev, osnovno oceno delovne sposobnosti in rehabilitacije:

- pri kirurških obolenjih,
- pri poškodbah,
- poznati osnovne kirurške instrumente,

- poznati osnovni kirurški material,
- poznati način standardne metode sterilizacije in desinfekcije in čiščenja,
- poznati mora predoperativno pripravo in pooperativno vodenje operiranih bolnikov,
- rutinsko mora znati oskrbeti pogoste in tipične poškodbe,
- znati se mora primerno zaščititi pred sevanjem na delovnem mestu,
- poznati mora preventivne ukrepe za tetanus in preprečevanje poškodb,
- znati mora interpretirati rentgenske izvide najpogostejših poškodb,
- znati mora asistirati pri operacijah.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine na področju kirurgije:

- jemanje specifične kirurške anamneze,
- izvedba kirurškega statusa za posamezen organski sistem,
- prevezo in čiščenje ran,
- kirurško zdravljenje ran,
- odpiranje in zapiranje površnega dela operativne rane,
- odstranjevanje drenažnih materialov,
- Heimlichov manever,
- imobilizacijo zlomov,
- tehnike hemostaze,
- šivanje ran,
- drenažo panaricijev in abscesov,
- ablacijo nohta,
- lokalno in prevodno anestezijo,
- odstranitev ateromov, manjših lipomov, ter tujkov kože in podkožja,
- ekscizijo bradavic in nevusov,
- incizijo tromboziranega hemoroida,
- repozicijo parafimoze,
- razpoznavo najpogostejših poškodb in bolezni iz standardnih,
- rtg posnetkov.

Priporočena literatura:

- Smrkolj V. Praktikum ambulantne kirurgije. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1990.
- Smrkolj V, et al. Kirurgija. Ljubljana: Sledi, 1995.
- Izbrana poglavja Podiplomskih tečajev kirurgije za zdravnike splošne medicine, Katedra za kirurgijo Medicinske fakultete v Ljubljani.
- Žakej V. Nenadna kirurška obolenja v trebuhu.

2.3. Pediatrija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja iz pediatrije:

obvladati mora ukrepe pri naslednjih urgentnih stanjih:

- zastoju srca in dihanja,
- šoku pri otroku in mladostniku,
- nezavesti pri otroku in mladostniku,
- srčni dekompenzaciji pri otroku in mladostniku,
- motnjah ritma pri otroku in mladostniku,
- akutni respiratorni insuficienci pri otroku in mladostniku,

- hipoglikemiji pri otroku in mladostniku,
- krčih pri otroku in mladostniku,
- anafilaktičnem šoku pri otroku in mladostniku,
- zastrupitve v otroškem in mladostniškem obdobju,

poznati mora diferencialno diagnostiko in smiselno ukrepanje pri naslednjih simptomih in znakih pri otrocih in mladostnikih:

- povišani telesni temperaturi,
- ikterusu,
- bruhanju,
- glavobolu,
- akutnih motnjah vida,
- poliuriji,
- polidipsiji,
- nenapredovanju na teži in višini,
- izgubi ali prekomernem pridobivanju teže,
- zastoju v psihomotornem razvoju ali psihomotorni retardaciji,
- enurezi in enkoprezi,
- motnjah v spolnem razvoju,

poznati mora diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev in možnosti rehabilitacije pri naslednjih stanjih:

- otroških boleznih z izpuščajem,
- najpogostejše bolezni zgornjih dihal (otitis, rinitis, rinofaringitis),
- krup,
- bolezni spodnjih dihal,
- astmo,
- gastroenterocolitis,
- urinarne infekcije,
- meningitis in meningoencefalitis,
- epilepsijo v otroštvu,
- vročinske krče,
- anemije pri otrocih in mladostnikih,
- najpogostejša parazitarna obolenja v otroštvu,
- najpogostejših vrojenih presnovnih motenj,
- sladkorne bolezni pri otrocih in mladostnikih,
- malignomov pri otrocih in mladostnikih,
- motenj prehranjevanja anoreksiji nervosi in bulimiji pri mladostnikih,
- najpogostejših alergičnih bolezni in kolagenoz pri otrocih in mladostnikih,
- najpogostejše in najresnejše ortopedske bolezni v otroštvu,
- znati oskrbeti novorojenca po porodu:
- pregledati novorojenca,
- poznati zakonodajo s področja preprečevanja otroških bolezni v Sloveniji,
- znati voditi preventivne preglede šolarja in otroka, poznati koledar cepljenja otrok,
- poznati problematiko trpinčenega otroka,
- poznati epidemiologijo obolevnosti otrok,
- poznati razloge za najpogostejše malformacije pri otroku in možnosti njihove preventive.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine v pediatriji:

- pregled novorojenčka in upoštevati specifičnosti pri pregledu otrok in mladostnikov,
- ocena otrokovega telesnega in duševnega razvoja,
- otoskopijo pri otroku,
- pregled vida in sluha pri otroku,
- nazogastrično intubacijo in izpiranje želodca,
- reanimacijo pri otroku,

- zbiranje urina in fecesa za laboratorijsko analizo,
- transport novorojenca.

Priporočena literatura:

- Kržišnik C, ed. Izbrana poglavja iz pediatrije. Ljubljana: Medicinska fakulteta, 1991, 1992, 1993.
- Behrman RE, Vaughn VC. Nelson textbook of paediatrics. Philadelphia: WB Saunders, 1991.
- Mardešič D. Pediatrija. Zagreb: Školska knjiga, 1989.

2.4. Psihatrija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja iz psihatrije:

obvladati mora ukrepe pri naslednjih urgentnih stanjih:

- akutnih oblikah shizofrenskih in drugih funkcijskih psihoz,
- akutnih oblikah organskih psihoz,
- delirantnem, maničnem, depresivnem in paranoidnem sindromu,
- zapletih zaradi uživanja psihotropnih snovi,
- paničnih stanjih,
- konverzivnih in drugih akutnih nevrotičnih dekompenzacijah,
- samomorilni krizi,

diagnosticirati, obravnavati in poznati kriterije za napotitev pri:

- kriznih reakcijah,
- anksioznih in fobičnih stanjih,
- vseh oblikah depresij,
- psihosomatskih disfunkcijah,
- seksualnih disfunkcijah,
- raznih oblikah nevrotičnega reagiranja,
- boleznih odvisnosti,
- vseh oblikah psihoz,
- vseh oblikah demenc in drugih oblikah duševnih motenj zaradi možganskih motenj zaradi možganskih okvar,
- poznati osnovna načela za ocenjevanje delanezmožnosti pri vseh oblikah duševnih motenj in boleznih,
- znati sodelovati z vsemi, ki sodelujejo v zdravljenju in rehabilitaciji psihiatričnega bolnika,
- poznati tehnike pogovora in ustreznih komunikacij z bolnikom,
- poznati delovanje Balintovih skupin,
- prepoznavati in odpravljati rizične dejavnike za mentalno zdravje,
- uporabljati tehnike kratke in usmerjene psihoterapije,
- prepoznati motnje v družinskih odnosih,
- poznati razloge za napotitev na družinsko terapijo,
- poznati pomen in možnosti diagnostičnih in terapevtskih postopkov.

Sekundarij mora na področju psihatrije obvladati naslednje veščine:

- psihiatrični intervju,
- osnovne psihoterapevtske metode,
- prepoznavanje in razumevanje medsebojnih dogajanj v družini,
- svetovanje svojcem pri zdravstvenih problemih v družini.

Priporočena literatura:

- Milčinski L, ed. Psihatrija. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1986.

2.5. Ginekologija s porodništvom

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja ginekologije s porodništvom:

obvladati mora diagnostiko, triažo in ukrepe pri urgentnih stanjih nosečnosti in poroda:

- poznati znake za začetek poroda,
- triažirati nosečnico domov oziroma v ambulantni nadzor, oddelek za patološko nosečnico, v porodni blok,
- ocenjevati zrelost cerviksa,
- poznati probleme prezgodnjega razpoka jajčnega mehurja,
- poznati probleme prezgodnjega poroda,
- poznati probleme prolongirane nosečnosti in prave prenešenosti,
- poznati principe vodenja nosečnosti:
- znati določiti gestacijsko starost,
- poznati rokovnik UZ preiskav,
- diagnosticirati rizične nosečnosti in ustrezno ukrepati,
- diagnosticirati nosečnostni diabetes,
- diagnosticirati EPH gestoze,
- diagnosticirati in zdraviti respiratorni infekt in uroinfekt,
- poznati zdravila, ki so v nosečnosti dovoljena oziroma prepovedana,
- svetovati način življenja nosečnice (prehrana, splošna in intimna higiena, telesna in spolna aktivnost in podobno),
- znati voditi normalen porod,
- poznati indikacije za indukcijo in stimulacijo poroda,
- znati odčitati intrapartalni CTG,
- poznati indikacije za mikroanalizo fetalne krvi,
- poznati zdravila za lajšanje popadkov,
- poznati principe porodne analgezije,
- poznati indikacije za porodniške operacije,
- znati asistirati pri porodniških operacijah,

poznati najpogostejše komplikacije porodne dobe:

- poznati indikacije za dajanje zdravil (uterotonika, antibiotika),
- poznati probleme povezane z dojenjem,
- poznati znamenja poporodnih psihoz,
- poznati probleme otročnic po carskem rezu,

poznati cilje načrtovanja družine:

- poznati kontraindikacije za različne kontracepcijske metode,
- poznati principe obravnavanja neplodnosti in stopenjsko diagnostiko,

poznati zakonodajo iz delovnih pogojev v nosečnosti:

- poznati zakonodajo iz področja delovne sposobnosti pri ginekoloških boleznih,
- poznati principe bolniškega staleža v nosečnosti in ginekoloških boleznih.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine s področja ginekologije s porodništvom:

- jemanje specifične anamneze (izpolnitev porodnega zapisnika),
- zunanjo in notranjo porodniško preiskavo,
- vodenje normalnega poroda,
- amniotomijo,
- epiziotomijo,
- oskrbeti manjšo rupturo nožnice in šivanje presredka,
- ginekološka preiskava,
- jemanje različnih brisov (nožnična čistoča, bris na malignost),

- Schillerjev test,
- tehnika in interpretacija kolposkopije,
- vstavitve in odstranitve IUV.

Priporočena literatura:

- Chamberlain GVP, Levis TLT. Obstetrics by ten teachers. London: Arnold, 1990.
- Chamberlain GVP, Levis TLT. Gynaecology by ten teachers. London: Arnold, 1989.

2.6. Anesteziologija z reanimatologijo

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja iz anesteziologije in reanimatologije:

- priprava bolnika na operativni poseg,
- ocena tveganja anestezije glede na spremljajoče bolezni, na nujnost operacije in glede na starost bolnika,
- priprava nujnega bolnika za prevoz z reševalnim avtomobilom,
- zdravljenje šokiranega poškodovanca ob sprejemu v bolnišnico,
- zdravljenje akutne dihalne stiske,
- vzdrževanje proste dihalne poti s preprostimi pripomočki in brez njih,
- kardiorespiratorna reanimacija s principi kardioloških in travmatoloških dodatnih postopkov oživljanja,
- organiziranje oživljanja v svojem delovnem okolju z vsakoletnim rednim ponavljanjem postopkov,
- poznavanje indikacij, odmerkov in učinkov pomirjeval, uspaval, analgetikov, in relaksantov,
- postavljanje indikacije za endotrahealno intubacijo in ocena o njeni izvedljivosti pri anatomskih ali patoloških spremembah tkiv vzdolž zgornje dihalne poti,
- poznavanje principov zdravljenja s kisikom,
- zmožnost izbire in izvajanja umetnega, asistiranega manualnega ali mehničnega dihanja,
- ocenjevanje zavesti in preostalega učinka zdravil pri bolniku po operaciji in anesteziji,
- poznavanje principov intenzivne nege z interpretacijo plinske analize in biokemičnih kazalcev.

Zdravnik sekundarij mora na področju anesteziologije z reanimatologijo obvladati naslednje veščine:

- temeljni postopki oživljanja,
- umetno dihanje z usti, z masko in s pomočjo drugih pripomočkov,
- merjenje parametrov življenskih funkcij (zavest, dihala, obtočila),
- uvajanje žrelnih in nosnih tubusov,
- endotrahealna intubacija,
- uvajanje intravenskih kanil,
- uvajanje perifernih flebokatetrov,
- uvajanje želodčnih in uretralnih cevok,
- diagnostična laringoskopija,
- določanje krvne skupine, sestavljanje in apliciranje infuzij,
- vse delo z bolnikom ob upoštevanju sodobnih zaščitnih mer (hepatitis, HIV).

Priporočena literatura:

- PaverEržen, ed. Podiplomski tečaj iz anesteziologije. Portorož, april 1993. Ljubljana: Inštitut za anesteziologijo, 1993.
Temeljni in dodatni postopki oživljanja pred sprejemom v bolnišnico. Okrogla miza. In: Smrkolj V, ed. Zbornik predavanj XXIX podiplomskega tečaja iz kirurgije za zdravnike

splošne prakse. Ljubljana: Klinični Center in Katedra za kirurgijo Medicinske fakultete, 1993: 173-288.

- Anestezija in izbrane kirurške bolezni. In: 12 Derčevi dnevi. Zbornik predavanj. Ljubljana: Medicinska fakulteta in Pediatrična klinika, 1990: 243-99.
- Petrun M. Kombinirana intravenska anestezija. Med Razgl 1991: 30: 367-79.

2.7. Dermatologija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja dermatologije:

poznati mora diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev in možnosti rehabilitacije pri naslednjih stanjih:

- virusnih, bakterijskih in glivičnih vnetjih kože,
- kožnih parazitih,
- malignomih kože,
- alergijskih obolenjih kože,
- obolenjih las in nohtov,
- generaliziranem pruritusu,
- prirojenih okvarah kože,
- aknah, rosacei, perioralnem, kontaktnem in seboroičnem dermatitisu,
- psoriazi,
- paraneoplastičnih dermatozah,
- fotodermatozah,
- krčnih žilah in golenji razjedi,
- spolno prenosnih kožnih boleznih,
- poznati mora preprečevanje, zgodnjo detekcijo in smiselno svetovati pri malignomih kože,
- poznati mora zakonska določila, ki se nanašajo na spolno prenosne kožne bolezni,
- znati mora interpretirati osnovne preiskovalne metode, ki se uporabljajo v dermatologiji in poznati razloge za njihovo uporabo,
- odvzeti mora znati material za mikrobiološko, bakteriološko, parazitološko in histološko analizo.

Zdravnik sekundarij mora na področju dermatologije obvladati naslednje veščine:

- jemanje dermatološke anamneze,
- pregled dermatološkega bolnika,
- jemanje brisov,
- predpisovanje dermatoloških preparatov,
- aplikacija lokalnih zdravil,
- sklerozacija varic.

Priporočena literatura:

- Jakac D. Dermatologija i venerologija. Beograd: Medicinska knjiga, 1989.
- Fritsch P. Dermatologie. Berlin: Springer, 1990.

2.8. Fizikalna medicina in rehabilitacija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja fizikalne medicine in rehabilitacije:

- poznati osnovne smernice celovite rehabilitacije in balneoterapije,
- poznati osnovne metode fizikalne medicine,
- poznati diagnostiko in terapijo okvar gibal zaradi posledic bolezni ali poškodb,
- poznati indikacije in kontraindikacije napotitev na medicinsko rehabilitacijo,
- poznati osnovne smernice za uporabo in predpisovanje tehničnih pripomočkov.

Zdravnik sekundarij mora na področju fizikalne medicine in rehabilitacije obvladati naslednje veščine:

- osnovne preiskovalne metode in testiranja, ki se uporabljajo v FMR,
- metode medicinske rehabilitacije,
- rehabilitacijsko ocenjevanje aktivnosti,
- osnovne smernice za predpisovanje osnovnih tehničnih pripomočkov,
- funkcionalno testiranje in oceno preostale funkcionalne sposobnosti.

Priporočena literatura:

- AčimovičJanežič et al. Celovita rehabilitacija pacientov s hemiplegijo po ICV. Ljubljana, 1993.
- Marinček Č. Tehnologija in kvaliteta življenja v starosti. Ljubljana, 1995.
- Matoic B. Fizikalna medicina za zdravnike splošne prakse. Ljubljana, 1995.
- Mednarodna zveza za fizikalno medicino in rehabilitacijo. Fizikalna medicina in rehabilitacija. Ljubljana, 1995.

2.9. Nevrologija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja nevrologije:

obvladati mora ukrepe pri naslednjih urgentnih stanjih s področja nevrologije:

- obravnava bolnika z motnjami zavesti,
- obravnava bolnika z epileptičnimi napadi,
- obravnava bolnika s cerebrovaskularnim inzultom,
- obravnava bolnika z akutnimi ohromitvami drugih vzrokov

poznati mora diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev in možnosti rehabilitacije pri naslednjih stanjih:

- cerebrovaskularnih boleznih,
- glavobolu,
- intrakranialnih ekspanzivnih procesih,
- epilepsiji,
- motnjah gibanja,
- okvarah perifernega živčevja,
- interpretirati mora znati izvide osnovnih preiskovalnih metod v nevrologiji.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine v nevrologiji:

- nevrološki pregled,
- pregled očesnega ozadja,
- vstavljanje nazogastrične sonde,
- kateterizacija mehurja pri moškem in ženski.

Priporočena literatura:

- Lavrič A. Klinična nevrološka preiskava. Ljubljana: Medicinski razgledi 1983; 6: 1-160.
- Mumenthaler M. Neurology. 3rd English ed (ali 8th German ed). New York, Stuttgart: Thieme, 1990.
- Russell RWR, Wiles CM, eds. Neurology. Oxford: Heinemann, 1987.

2.10. Okulistika

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja okulistike:

obvladati mora ukrepe pri naslednjih urgentnih stanjih s področja okulistike:

- glavkomskega napada,
- tujkih v očesu,

- poškodbah očesa,
- svetlobnih poškodbah očesa,
- kemičnih poškodbah očesa,
- emboliji arterije centralis retine,
- hemoftalmosu,
- odstopu mrežnice,
- nenadni slepoti,

poznati mora diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev in možnosti rehabilitacije in oceno osnovne delovne sposobnosti pri naslednjih stanjih:

- glavkomu,
- motnjah refrakcije,
- katarakti,
- vnetjih oči,

poznati najpogostejše razloge za izgubo vida in ukrepe pri njih,

znati mora interpretirati osnovne preiskovalne metode, ki se uporabljajo v okulistiki in poznati razloge za njihovo uporabo.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine na področju okulistike:

- pregled zunanjega očesa,
- pregled očesnega ozadja,
- pregled vida,
- tonometrija,
- odstranitev tujkov iz roženice in konjunktive.

2.11. Onkologija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja onkologije:

- poznati mora dejavnike tveganja in možnosti preventive rakavih bolezni ter načela in priporočila za aktivno presejanje navidezno zdrave populacije,
- poznati zgodnjo diagnostiko najpogostejših malignomov,
- seznanjen mora biti s preiskovalnimi metodami v onkologiji, njihovim namenom, dometom in interpretacijo ter poznati njihovo uporabnost v kliniki,
- pravilno mora znati napotiti rakavega bolnika,
- seznaniti se mora z vsemi tremi terapevtskimi modalitetami,
- zdravljenja, in sicer z osnovami onkološke kirurgije, radioterapije in kemoterapije,
- poznati mora stranske učinke vseh treh modalitet zdravljenja in možnosti njihovega preprečevanja oziroma učinkovitega zdravljenja,
- obvladati mora podporno terapijo pri najpogostejših težavah, ki spremljajo rakave bolezni,
- obvladati mora podporno terapijo terminalnega bolnika,
- pomagati terminalnemu bolniku pri reševanju njegovih psihosocialnih težav.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine na področju onkologije:

- pregled bolnika, usmerjen v odkrivanje malignih bolezni,
- diagnostične preiskave za zgodnje odkrivanje malignomov.

Priporočena literatura:

- Cancer: causes, occurrence and control. Lyon: IARC 1990 (IARC Sci Publ;102).
- UICC: Manual of clinical oncology. Berlin, Springer 1990.
- PompeKirn V, PrimicŽakelj M, Ferligoj A, Škrk J. Zemljevidi incidence raka v Sloveniji 1978-1987. Ljubljana: Onkološki inštitut, 1992.

- DeVita VT, jr, Hellman S, Rosenberg SA, eds. Cancer. Principles and practice of oncology. Philadelphia: Lippincott, 1989.

2.12 Ortopedija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja ortopedije:

prepoznati urgentna stanja s področja ortopedije in ob njih smiselno ukrepati,

poznati mora diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev in možnosti rehabilitacije in oceno osnovne delovne sposobnosti pri naslednjih stanjih:

- obolenjih hrbtenice,
- obolenjih in poškodbah sklepov,
- kongenitalnih anomalijah na področju ortopedije,
- mišičnih in živčno-mišičnih obolenjih,

znati mora interpretirati osnovne preiskovalne metode, ki se uporabljajo v ortopediji in poznati razloge za njihovo uporabo.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine na področju ortopedije:

- jemanje specifične ortopedske anamneze,
- pregled ortopedskega bolnika,
- periartikularne infiltracije in blokade,
- intraartikularna blokada kolena in rame,
- aplikacija mavca in opornic.

Priporočena literatura:

- Srakar F. Ortopedija. Ljubljana: Sledi, 1994.
- Adams. Outline of Orthopaedics. London: Churchill Livingstone, 1990.
- Reichelt A. Orthopädie. Stuttgart: Enke Verlag, 1993.
- Ruzskowski. Ortopedija. Zagreb: Jumena, 1986.
- Matasović, Strinović. Dječja ortopedija. Zagreb: Medicinska knjiga, 1986.

2.13. Otorinolaringologija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja otorinolaringologije:

obvladati mora ukrepe pri naslednjih urgentnih stanjih s področja otorinolaringologije:

- tujek v grlu in žrelu,
- vnetne in alergične otekline sluznice žrela in grla,
- tujek v sluhovodu in nosu,
- epistaksa,

poznati mora diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev in možnosti rehabilitacije in oceno osnovne delovne sposobnosti pri naslednjih stanjih:

- vnetjih nosu in obnosnih votlin,
- vnetjih grla, žrela in sapnika,
- vnetjih zunanjšega in srednjega ušesa,
- malignome s področja otorinolaringologije,
- poškodbah na ORL področju,

poznati mora indikacijo za tonzilektomijo,

znati mora interpretirati osnovne preiskovalne metode, ki se uporabljajo v otorinolaringologiji in poznati razloge za njihovo uporabo.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine na področju otorinolaringologije:

- jemanje otorinolaringološke anamneze,
- pregled otorinolaringološkega bolnika,
- orientacijski pregled sluha,
- izpiranje sluhovoda,
- odstranitev tujkov iz sluhovoda, nosu in žrela,
- sprednja in zadnja nosna tamponada,
- konikotomija,
- Heimlichov postopek.

Priporočena literatura:

- Kambič V. Otorinolaringologija. Ljubljana: Mladinska Knjiga, 1984.
- Kambič V, Fischinger J, Gale N, Radšel Z, Žargi M. Hripavost. Ljubljana: Lek, 1986.
- Kambič V, Fischinger J, Gale N, Šmid L, Vovk M, Žargi M, Župevc A. Otekline na vratu. Ljubljana: Univerzitetna klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo, 1986.
- Kambič V, Fischinger J, Gale N, Podboj J, Šmid L, Žargi M, Župevc A. Bolezni žrela. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1988.
- Strokovni članki v Zdravniškem vestniku in Medicinskih razgledih.